

Visszaemlékezés az ustroni kirándulásra (2005. szept. 30. - okt. 2.)

Első közös kirándulásunk Délnyugat Lengyelországba vezetett, a Kárpátoknak általunk kevésbé ismert részére, a Sziléziai Beszkidekbe. A szálláshelyünk Ustronban volt, a rövid, 3 napos kirándulás „teljes” 1 napjának programját innen indulva jártuk be.

Tele autóbusszal (50 fő) indultunk útnak. Utunk során átmentünk Szlovákián, átvágtuk a Kis-Fátra hegységet, érintettük a gyönyörű Vág völgyet, megcsodálhattuk messziről Sztrecsnó és Óvár várát, utaztunk a Kiszuca folyó völgyében. Csaca után a Jablunkai hágón léptük át a szlovák-cseh határt. Nagyon kicsit utaztunk csak Csehországban, hiszen Cieszyn városánál át is mentünk Lengyelországba. (Ekkor még ellenőrizték az okmányainkat, de útlevél nem kellett már.)

Az Olza és más folyó vizek partján fekvő városkát „lengyel Velencének” is nevezik (2012-ben Wroclawról is ezt hallottuk!). Hasonlíthatnám Komáromhoz is a történetét, hiszen a versailles-i békeszerződés kettévágta a várost: Lengyelország és Csehország között osztották meg. Kérdés persze, hogy ki járt jobban? A csehekhez jutott a gazdagabb, ipari rész, míg a lengyeleké maradt a szebb, öregebb, látnivalókban gazdagabb városrész. Mi természetesen az utóbbit néztük meg. A várdomb alán a klasszicista Habsburg-kastélyt, a Várdombon a Szent Miklós körtemplomot, a közelben álló Piast-bástyát, a gótikus vár maradványát. És természetesen lenéztünk a kilátóerkélyről a cseh Tesinre. Besétáltunk a Rynekre, gyönyörködtünk a klasszicista Városházában, az Arany Szarvas szálló épületében, a templomokban. Eljutottunk a Három testvér kútjához, mely a várost 810-ben megalapító testvéreknek, III. Leszkó fejedelem fiainak (Bolkó, Lszkó, Czeskó) állít emléket.

Úgy emlékszem, jó élményekkel szálltunk föl a buszra, hogy most már a nem messze lévő Ustronba érkezzünk.

Ustron a Sziléziai Beszkidek legrégebbi települése, sí- és üdülőközpont is. A városkép is ezt mutatja, üdülőhely jellegű városka a Visztula partján. Szállásunk egy panzió két épületében volt, mindenkinek kiváló körülményekkel. Bár apróbb elhelyezési konfliktussal indítottunk, de végül ez is megoldódott. (természetesen a szervezők vállalták a kicsit rosszabb körülményeket azért, hogy mindenkinek teljesülhessen a kívánsága: négyen aludtunk egy 3 személyes szobában) Az azóta eltelt 7 évben, az általunk szervezett 10 úton nem fordult elő többet ilyen „konfliktushelyzet”.

Vacsora után ismerkedési este került sor, névnaposokat, születésnaposokat is köszöntöttünk.

Másnak a busszal (és gyalog) fölmentünk Wislán keresztül két kis faluba, Istebnába és Koniakowba. Wisla – hasonlóan Ustronhoz – 500 m magasan, nagy területen fekvő üdülőhely, külön nevezetessége, hogy a közelben ered a Visztula, a lengyelek nemzeti folyója. A városnak kicsit hasonló a szerepe

Zakopánéhoz, ide is a 19. századtól kezdenek özönlenni a lengyelek Prus, Reymont példáját is követve.

Nem volt időnk megkeresni a Barania Gora csúcsa alatti forrásvidéket, bár fájlaltuk (beszéltünk is arról, hogy el kellene még ide jönni!). Gyönyörű vidéken utazva jutottunk a 600 m magasan fekvő Istebnára, ahol megnéztük a templomot, a Természetvédelmi Oktató Központot (itt megvettem első lengyelországi turistatérképemet!), és a faluban tett rövid séta során örömmel fedeztük föl mi, könyvtárosok a községi könyvtárat! Éppen ebédelni akartak menni a könyvtárosok, de természetesen bemutatták nekünk az „intézményt”. Hát, ugyanolyan, mint nálunk egy átlagos községi könyvtár! ☺

Első gorál élményt jelentett (később még sok ilyenben volt részünk a kirándulások során) egy gorál faház – Jan Kawulok háza -, ahol egy fiú hangszerbemutatót is tartott.

Koniakow nevű faluban a jellegzetes csipkekészítésbe nyerhettek bepillantást az érdeklődők (engem ez kevésbé vonzott), a csipkemúzeumban vásárolni is lehetett. A közelben füstszagot éreztünk, aztán megtudtuk az okát: a jellegzetes sajtokat füstölték! Én ekkor találkoztam először ezzel a sajttal, azóta is nagy kedvencem!

A falu szélén kicsit túráztunk, megmásztuk a közeli „hegyecskét”, megnéztük az Emlékezés keresztjét, mely az 1939-1956 között áldozatul esett katonák, cserkészeknek állít emléket.

Átnéztünk innen a 20-30 km-re lévő 1200 m fölötti, a tátrai magasságokhoz képest csupán „hegyecske” Wegierska Gorára (Magyar Hegy), mely egyike a nem kevés földrajzi neveknek, mely a „magyar” szót magába foglalja. Később aztán rengeteg ilyenrel találkoztunk az útjaink során – pl. utcanevekben.

Ustronban fölmentünk felvonóval a 995 m magas Czantoriára. Én reszkettem az ülőszékes felvonón, többeknek „erőszakot kellett alkalmazni”, hogy egyáltalán felüljek! A hegytetőn többen kipróbálták a bobbályát is. Próbáltunk gyönyörködni a kilátásban, de ez nem igazán sikerült, mert ködös (és szeles), csöpörgős időnk volt.

Másnap reggel a város közepén lévő templomban szentmisén vett részt a társaság nagy része. Aki nem, az alaposan megismerhette a városközpontot (amely nem rendelkezik sok látnivalóval), a Visztulát. Sajnos, a piac is csak a mise végeztével nyitott ki, de azért még volt időnk megnézegetni a jellegzetes lengyel papucsokat, a szőrméket.

Indulás előtt szerencsére előkerült az a lengyel származású útitársunk is, aki „önállósítva magát” másfél napi nem volt velünk és nem tudott a hazaindulás időpontjának módosításáról. A késésért egy üveg vodkával engesztelte ki az utastársakat.

Hazafelé megálltunk Körmöcbányán. Valóban csak „körbefutottunk” a világörökségi védettséget kapott Fótéren, emlékeztünk egy kicsit a magyar történelemre az aranyforint-verés központjában.

Visszaemlékezve első utunkra csodálkozunk, hogy csak 3 naposra szerveztük az utat. (Azóta már 4-5 napos kirándulásaink vannak.) De hát ez volt az első, ez volt a „próbaút”: hogyan fogunk egymáshoz alkalmazkodni, milyen igényekkel rendelkezik a társaság, mennyire strapabíró, mennyire érdeklődő? Ez mind-mind megválaszolásra került ekkor. Éppen ezért fogtunk aztán bele a következő években az utak szervezésébe. Bár most is azt mondom: erre a vidékre még szívesen visszamennék!

B. Megyes Klára

Diósd, 2012. február 7.